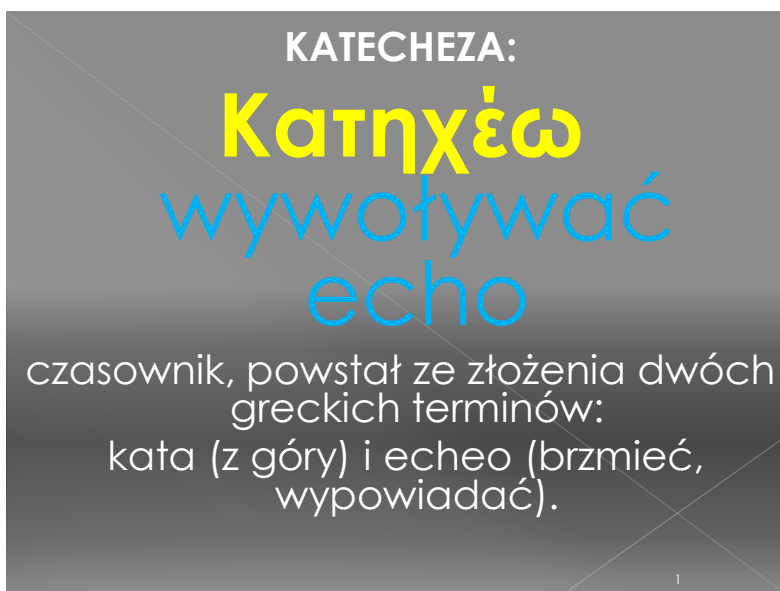

Katecheza I (25 października 2016) - WIARA I JEJ PRZEKAZ

Wstęp

Zanim przejdziemy do zasadniczej treści katechezy spróbujmy najpierw odpowiedzieć sobie na pytanie: czym właściwie jest katecheza?

Definiuje ją greckie słowo Κατηχέω – wywoływać echo. Czasownik, powstał ze złożenia dwóch greckich terminów *kata* (z góry) i *echeo* (brzmieć, wypowiadać).

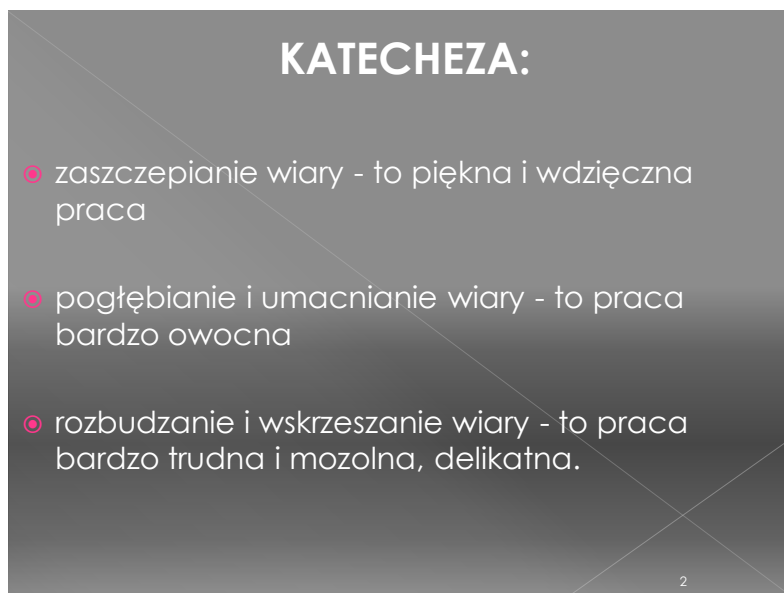
KATECHEZA:
Κατηχέω
wywoływać
echo
czasownik, powstał ze złożenia dwóch greckich terminów:
kata (z góry) i echeo (brzmieć, wypowiadać).

1

Pierwotnie znaczyło: wołać z góry, wywoływać echo. Wg *Słownika grecko-polskiego Nowego Testamentu* Κατηχέω - znaczy: czynić siebie do końca/wszędzie słyszalnym. W tym kontekście zrozumialsze stają się fragmenty Pisma Św. mówiące o tym, że Jezus nauczał na wzgórzu, aby być lepiej słyszalnym.

Takie jest właśnie zasadnicze założenie katechezy - WYWOŁAĆ ECHO, ODZEW W ŻYCIU CZŁOWIEKA!!!

KATECHEZA – to wielowymiarowe przekazywanie wiary – jej zaszczepianie; pogłębianie i umacnianie; rozbudzanie i wskrzeszanie. Zależy to od tego na jakim etapie jest człowiek do którego zwracamy się z katechezą:

KATECHEZA:

- zaszczepianie wiary - to piękna i wdzięczna praca
- pogłębianie i umacnianie wiary - to praca bardzo owocna
- rozbudzanie i wskrzeszanie wiary - to praca bardzo trudna i mozolna, delikatna.

2

Katechezą będzie więc:

- całość wysiłków podejmowanych w Kościele, by formować uczniów i pomagać ludziom wierzyć, że Jezus jest Synem Bożym, ażeby przez wiarę mieli życie w Jego imię, by wychowywać ich i kształtować w tym życiu i w ten sposób budować Ciało Chrystusa,
- wychowanie w wierze dzieci, młodzieży i dorosłych.

Przejdźmy już do zasadniczego tematu dzisiejszej katechezy:

WIARA I JEJ PRZEKAZ

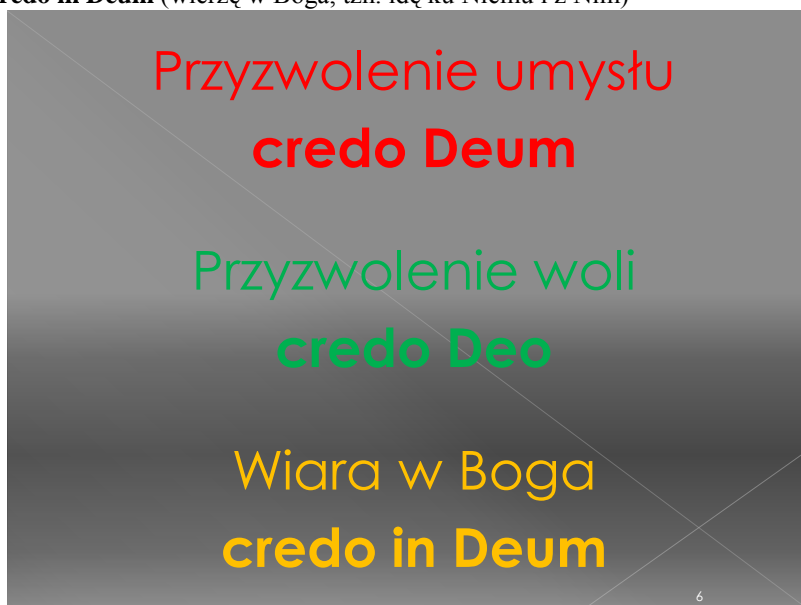
Gdy wyznajemy naszą wiarę zaczynamy od słów: „Wierzę” lub „Wierzymy”. **Ale co to znaczy wierzyć?** Każda i każdy z nas mógłby odpowiedzieć na to pytanie po swojemu, w oparciu o własne przeżycia, bo ilu wierzących, tyle doświadczeń wiary.

KKK powie, że : *Wiara jest odpowiedzią człowieka daną Bogu, który mu się objawia i udziela, przynosząc równocześnie obfite światło człowiekowi poszukującemu ostatecznego sensu swego życia.*

Św. Augustyna (354-430) mówi o trzech aspektach w akcie wiary:

1. Przyzwolenie umysłu – **credo Deum** (wierzę o istnieniu Boga, że On jest i że się objawił)
2. Przyzwolenie woli – **credo Deo** (wierzę Bogu, ufam Mu i zawierzam siebie)
3. Wiara w Boga – **credo in Deum** (wierzę w Boga, tzn. idę ku Niemu i z Nim)

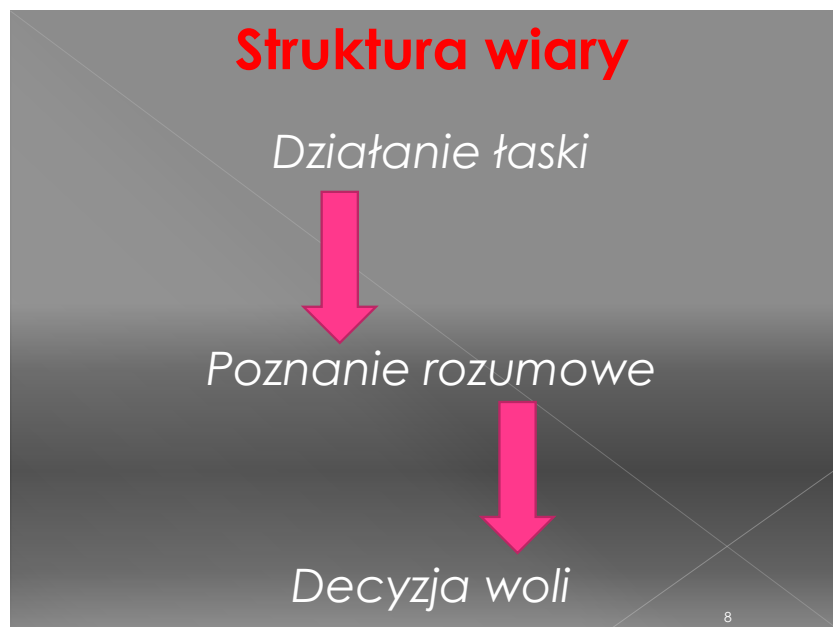
Wiara religijna w ścisłym tego słowa znaczeniu jest więc nie tyle wiarą w Boga, co zawierzeniem Bogu. Istotą aktu wiary w Boga jest świadome uznanie Boga jako swego Pana i Stwórcy świata, istoty najdoskonalszej i najlepszej. Odkrycie takie odbywa się przez spotkanie Boga w swoim życiu. Zwykle nie chodzi tu o bezpośrednie spotkanie Boga, ale o stopniowe odkrywanie Jego Osoby i panowania w naszym życiu. Człowiek wiary odkrywa plan Boga wobec swego życia i stara się go realizować nawet wbrew trudnościom, które napotyka: powierza swoje życie Bogu. Wiara jest łaską i darem, który człowiek może przyjąć lub odrzucić. Jest dobrowolnym uznaniem całej prawdy objawionej przez Boga.

A) Przedmiot aktu wiary:

- I. Wiara w sensie przedmiotowym (przedmiot materialny wiary) to całość prawd, które objawił nam Bóg, jest to określenie w co wierzymy. „Katolicka” – tzn. wiara w prawdy objawione, przekazane przez Kościół nauczający. Przedmiotem materialnym wiary są prawdy objawione, w które wierzymy.
- II. Wiara w sensie podmiotowym (akt wiary) polega na tym, żeby z pomocą łaski Bożej dobrowolnie uznać za prawdę to, co Bóg mówi o sobie (akt poznania i akt woli) – Rdz 15, 5 – 6; Rz 4, 9.20. od wiary zależy zbawienie człowieka – „*Bez wiary nie można podobać się Bogu*”(Hbr, 11, 1 – 6). Akt wiary skierowany jest ku Komuś, a nie ku czemuś (wierzę Komuś, a nie w coś), czyli ten akt wiary jest nastawiony na odpowiedź Osobie, która jest dla mnie autorytetem. Przedmiotem formalnym wiary jest Bóg objawiający się (wiara powstaje i jest formowana przez uznanie autorytetu Boga).

B) Struktura wiary:

- I. Działanie łaski. Tak jak wszystko co pozytywne w naszym życiu, tak i akt wiary uprzedzony jest działaniem łaski Bożej.
- II. Poznanie rozumowe. Należy z całą siłą zaznaczyć, że akt wiary jest zjawiskiem rozumowym. Jest aktem rozumu, nie uczuć. Uczucia towarzyszą rozumnemu aktowi wiary, ale nie mogą zajmować jego miejsca. Jeśli tak się dzieje, to wówczas wiara jest uczuciowa, a co za tym idzie: niestała, zmienna i kapryśna jak uczucia. To jest błąd wielu wierzących. Zapamiętaj!!! SERCE jest od kochania, a od wiary jest ROZUM.
- III. Decyzja woli. Zrodzi się jako naturalny element. Kiedy człowiek rozumem szuka Boga, to stąd już krótka droga do przyjęcia Go decyzją woli.

C) Cechy aktu wiary:

Cechy aktu wiary

Wiara jest:

1. pewna
2. niejasna dla rozumu
3. nadprzyrodzona
4. rozumna
5. wolna

9

Wiara jest:

- I. pewna, opiera się bowiem na autorytecie Boga
- II. niejasna dla rozumu, bo przekracza jego naturalne możliwości poznania i ogarnięcia tego co boskie
- III. nadprzyrodzona, bo jest łaską i wniknięciem w życie Boga
- IV. rozumna (wyjaśniono powyżej)
- V. wolna. Autentyczna wiara może być zbudowana tylko na gruncie wolnej woli. Nie da się nikogo przymusić do wiary. Wtłoczyć jej komuś na siłę.

D) Przymioty wiary:

Przymioty, które powinna posiadać wiara

Stała i mocna

Powszechna (obejmuje wszystko, co Bóg objawił)

Żywa (człowiek przyjmuje i wypełnia to, co Bóg objawił).

10

* Kiedy nasza wiara jest stała i mocna?

Gdy wierzymy bez najmniejszego powątpiewania. (w S.T. w połączeniu z wiarą często występuje słowo hebr. **emunah** znaczy: "stałość", a więc oznacza ono pewną cechę ludzkiego doświadczenia, cechę charakteru).

* Kiedy nasza wiara jest powszechna?

Kiedy wierzymy we wszystko, co nam Kościół Katolicki jako Objawienie Boże do wierzenia podaje.

* Kiedy nasza wiara jest stała?

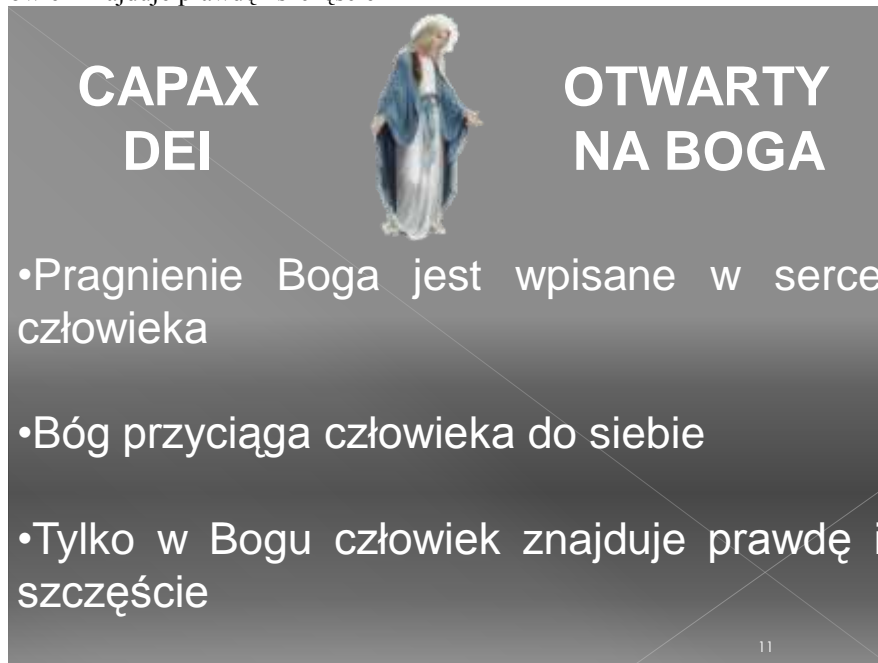
Gdy trwamy w wierze i jesteśmy gotowi raczej wszystko, nawet życie stracić, niż wiarę porzucić lub się jej zaprzecić.

* Kiedy nasza wiara jest żywa?

Gdy tak żyjemy, jak nam wiara nakazuje.

KKK przypomina, że CZŁOWIEK JEST OTWARTY NA BOGA (CAPAX DEI). To znaczy, że:

- Pragnienie Boga jest wpisane w serce człowieka
- Bóg przyciąga człowieka do siebie
- Tylko w Bogu człowiek znajduje prawdę i szczęście

CAPAX DEI

OTWARTY NA BOGA

- Pragnienie Boga jest wpisane w serce człowieka
- Bóg przyciąga człowieka do siebie
- Tylko w Bogu człowiek znajduje prawdę i szczęście

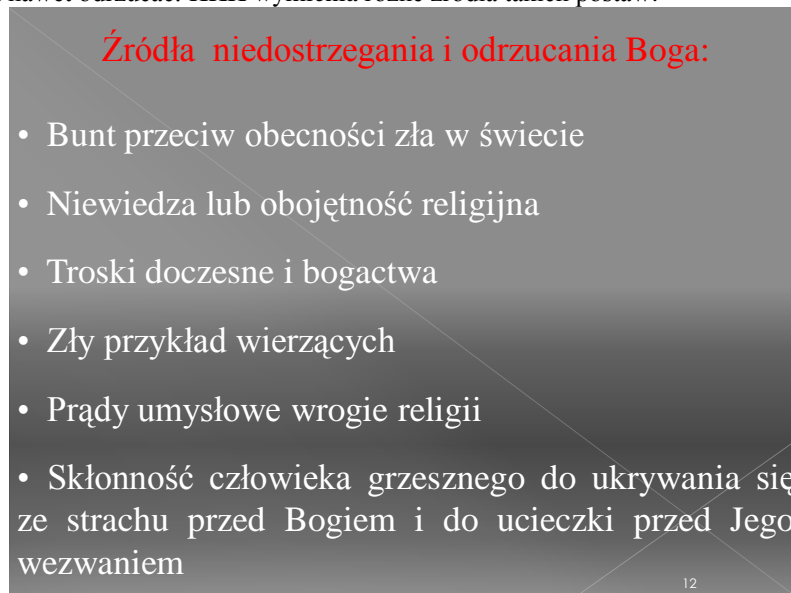
11

Wzorem Capax Dei jest Maryja, która w doskonały sposób otwarła się na Boga, w pełni Go przyjęła (nosiła przecież Syna Bożego w swoim łonie), i z niezrównaną doskonałością podporządkowała mu swoje życie, pozwoliła, aby Bóg tym życiem kierował.

Poszukiwanie Boga na przestrzeni dziejów człowieka wyrażało się i wyraża na różne sposoby:

- Poprzez wierzenia
- Poprzez akty religijne (modlitwy, ofiary, kultury, medytacje itp.)

CZŁOWIEK JEST ISTOTĄ RELIGIJNĄ, ale może zapomnieć o „wewnętrznej i życiodajnej” łączności z Bogiem, może jej nie dostrzegać, a nawet odrzucać. KKK wymienia różne źródła takich postaw:

Źródła niedostrzegania i odrzucania Boga:

- Bunt przeciw obecności zła w świecie
- Niewiedza lub obojętność religijna
- Troski doczesne i bogactwa
- Zły przykład wierzących
- Prądy umysłowe wrogie religii
- Skłonność człowieka grzesznego do ukrywania się ze strachu przed Bogiem i do ucieczki przed Jego wezwaniem

12

BÓG NIGDY NIE PRZESTAJE SZUKAĆ I WZYWAĆ CZŁOWIEKA I WYCHODZI MU NAPRZECIW

KKK podaje drogi prowadzące do poznania Boga:

- Stworzenie – świat materialny i osoba ludzka . Kościół uczy, że człowiek naturalnym światłem rozumu ludzkiego może z rzeczy stworzonych w sposób pewny poznać Boga, początek i cel wszystkich rzeczy.
- Objawienie, Pismo święte, nauczanie Kościoła – te są wolne od błędu.

Na zakończenie słowo o zadaniach Nowej Ewangelizacji dla przekazu wiary chrześcijańskiej.

Synod Biskupów XIII Zwyczajne Zgromadzenie Ogólne (Rok Wiary 2011) wydał dokument, w którym znajdujemy stwierdzenie, iż: *«nowa ewangelizacja» stanowi nakaz i obowiązek wynikający z misyjnej natury Kościoła. W jej centrum znajduje się Osoba Chrystusa, w którego wierzymy i o którym dajemy świadectwo. Przekazywać wiarę oznacza zasadniczo przekazywać Pismo Święte, a przede wszystkim Ewangelie, które pozwalają poznać Jezusa, Pana.*

Tekst do osobistej refleksji zaczerpnięty gdzieś z Netu:

Wiara jest jak... - bo...

Wiara jest jak góra – bo jest wspinaniem się
bateria – daje energię
schody – pomaga wejść wzwyż
woda święcona – czyni cuda
człowiek – powoli dojrzewa
roślina – rozrasta się
czas – nie da się zatrzymać
dziecko – trzeba się nią opiekować
ocean – jest ogromna i niezgłębiona
motyl – jest delikatna
księga – najważniejsze jest w środku
telefon – łączy ludzi
nauczyciel – wskazuje czego trzeba się uczyć
ubezpieczenie – są składki, ale i zabezpieczenie w trudnościach
mgła – jest nieprzenikniona
słońce – nie da się zgasić
prosta – nie ma początku i końca
latarnia – wskazuje właściwą drogę
morze – ma rozległe horyzonty
kwiat – trzeba się o nią troszczyć
drzewo – jeśli ma dobre korzenia to przetrwa nawałnice
studnia – głęboka i tajemnicza
muzyka – im więcej słucham tym bardziej się wciąga
filozofia – jest szukaniem prawdy
matematyka – nie znamy odpowiedzi na wiele pytań
woda – bez niej nie da się żyć
drzewo – jeśli ma mocne korzenie to się nie przewróci
pusta przestrzeń – można ją wypełnić
wiatr – nie widać go, ale się czuje
mapa – czasem szukając drogi gubimy się w niej, ale później jednak wracamy
jak patrzenie w niebo – bo daje siłę i nadzieję
prąd – ciężko bez niego żyć w dzisiejszych czasach
drzewo – z małego wyrasta wielkie i potężne, nie do ruszenia
cierpienie w naszym życiu – cierpienie to nauka wytrwałości i cierpliwości tak jak wiara
bluszcz – cały czas rośnie i oplata nas ze wszystkich stron
ewolucja – prowadzi do coraz doskonalszej formy